

NOKUTs tilsynsrapporter

Fagskulane i Hordaland

Spesialreinhald og steriltforsyning i helsetenesta

Juni 2013

Utdanningssted:	Fagskulane i Hordaland, lærestedene Fusa vgs., Bergen tekniske fagskole, Stend vgs., Odda vgs., Voss vgs., Knarvik vgs. og Stord vgs.
Utdanningstilbud:	Spesialreinhald og sterilforsyning i helsetenesta
Dato for vedtak:	27.06.2013
Utdanningslengde:	Et år på heltid, to år på deltid
Sakkyndige:	Grethe Dåvøy og Torunn Holst
Saksnummer:	12/569

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er tilstede for videre behandling jevnfør NOKUTs «Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning», kapittel 4. I den innledende vurderingen ser NOKUT blant annet på om styringsordning og reglement er tilpasset utdanningstilbudet og om tilbyder har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillende forutsetningene for behandling blir videre vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot 17 likeverdige faglige kriterier nedfelt i NOKUTs retningslinjer, kapittel 7.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Grethe Dåvøy, førstelektor ved Høgskolen i Bergen
- Torunn Holst, estetisk rådgiver ved Diakonhjemmet Sykehus AS.

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes et utkast til tilsynsrapport (kapittel 2 i denne rapporten) til tilbyder for kommentarer. Tilbydere kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer tilbakemeldingen fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. Tilbyder plikter å gjennomføre utdanningstilbudet slik det fremgår av denne rapporten og søknaden som ligger til grunn. Studenter kan lese rapporten for å få inntrykk av hvilken utdanningskvalitet de kan forvente. Yrkeslivet og andre samfunnsgrupper kan også orientere seg om den sluttkompetansen studentene sitter igjen med, og innholdet i utdanningen.

Oslo, 28. juni 2013

Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Informasjon om søkeren.....	1
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet	1
2	Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet.....	2
2.1	Oppsummering	2
2.2	Læringsmål og kvalifikasjoner	3
2.3	Faglig innhold.....	6
2.4	Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer.....	9
2.5	Eksamen og vitnemål.....	15
2.6	Infrastruktur	16
2.7	Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige	19
3	Tilsvarsrunde.....	19
3.1	Søkerens tilbakemelding.....	20
3.2	Sakkyndig tilleggsvurdering.....	23
4	Vedtak	23
5	Dokumentasjon	24
	Vedlegg 1:.....	25
	Vedlegg 2:.....	26

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet

Fagskulane i Hordaland søkte NOKUT18. september om godkjenning av fagskoleutdanningen *spesialreinhald og sterilforsyning i helsetenesta*. Utdanningstilbudet er et ettårig tilbud som gis på deltid over to år. Undervisningen vil gis ved Fusa vidaregåande skule, Bergen tekniske fagskole, Stend vidaregåande skule, Odda vidaregåande skule, Voss vidaregåande skule, Knarvik vidaregåande skule eller Stord vidaregåande skule, og det er søkt godkjenning for inntil 15 studenter.

Søker har allerede 23 godkjente fagskoletilbud:

- Teknisk fagskule i akvakultur, ved Austevoll maritime fagskule og Fusa vidaregåande skule
- Petroleumsteknologi, boring, ved Bergen maritime vidaregåande skule
- Petroleumsteknologi, boring – spesialisering CETOP nivå 1 og 2, ved Bergen maritime vidaregåande skule
- Petroleumsteknologi, havbunnsinstallasjoner – spesialisering CETOP nivå 1 og 2, ved Bergen maritime vidaregåandeskule
- Skipsoffisersutdanning i fagskolen nautisk linje, ved Bergen maritime vidaregåande skule og Austevoll maritime fagskule
- Skipsoffisersutdanning i fagskolen skipsteknisk linje, ved Bergen maritime vidaregåande skule, Rubbestadnes vidaregåande skule
- Klima, energi og miljø i bygg (KEM) med spesialisering tak og fasade, ved Bergen tekniske fagskule
- Anlegg, ved Bergen tekniske fagskole og Voss vidaregåande skule, avdeling Bryn
- Automatisering, ved Bergen tekniske fagskole og Stord vidaregåande skule
- Bygg, ved Bergen tekniske fagskole og Voss vidaregåande skule, avdeling Bryn
- Datateknikk, ved Bergen tekniske fagskole
- Elektronikk, ved Bergen tekniske fagskole
- Elkraft, ved Bergen tekniske fagskole, Stord vidaregåande skule
- Kjemi - Proses, ved Bergen tekniske fagskole
- Klima, energi og miljø i bygg, ved Bergen tekniske fagskole
- Maskinteknikk, ved Bergen tekniske fagskole, Stord vidaregåande skule
- Maskinteknikk med ISO-fag, ved Bergen tekniske fagskole
- Proses, ved Bergen tekniske fagskole
- Kreftomsorg og lindrende pleie for hjelpepleiere, omsorgsarbeidere og helsefagarbeidere, ved Fagskulane i Hordaland
- Helse, aldring og aktiv omsorg, ved Fitjar vidaregåande skule
- Rus og avhengighetsproblematikk, ved Fitjar vidaregåandeskule
- Psykisk helsearbeid, ved Fusa vidaregåande skule
- Rehabilitering, ved Fusa vidaregåande skule, Bergen tekniske fagskole og Stend vidaregåande skule

Tilbyder fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT 31. mai 2010 (sak 10/100). Styreordningen og reglementet er tidligere funnet tilfredsstillende, jf. NOKUTs sak 11/112.

NOKUT har gjennomgått søkers hjemmesider, www.hordaland.no/Hordaland-fylkeskommune/opplaering/Fagskole/ og <http://fuv.hfk.no>. Tilbyder gir informasjon om utdanningstilbudet som de har søkt godkjenning for på hjemmesidene. Den er i samsvar med søknadens innhold og godkjenningsstatus i NOKUT. Det som står på hjemmesidene om tidligere godkjente tilbud og opptakskrav til utdanningene samstemmer med den informasjon NOKUT har. Hjemmesidene inneholder ikke informasjon som kan føre til misforståelse om bruk av fagskolebegrepet.

Forutsetningene er til stede for videre behandling, jf. NOKUTs «Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning» (NOKUTs retningslinjer), kapittel 4.

2 Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet

Kriteriene i dette kapitlet, 1-18, er likeverdige. Det vil si at de sakkyndige må finne at alle kriteriene er tilfredsstillende oppfylt for at utdanningstilbudet skal kunne godkjennes som fagskoleutdanning. Kriteriene står skrevet i NOKUTs retningslinjer kapittel 7. Kriterium 5, om nasjonale krav, er irrelevant og derfor ikke vurdert.

2.1 Oppsummering

Søknaden fra Hordaland fagskulestyre om godkjenning til å sette i gang utdanningstilbudet *spesialreinhald og sterilforsyning i helsetenesta* vurderes som svært grundig og sikrer en høy kvalitet på undervisningen. Oppbyggingen av lærerplanen, lærerkrefter og ikke minst forarbeidet som er gjort for å sikre praksisplasser er overbevisende. Slik vi leser læreplanen er den godt gjennomarbeidet. Slik vi ser det vil utdanningen sette fokus på viktige hygieniske prinsipper, nemlig å bryte smitteveier. Skal man klare dette, må det teoretiske rammeverket være inkludert i den praktiske hverdagen. Dette mener vi tilbyder på en grundig måte dokumenterer både i søknaden og i læreplanen. Utdanningen bygger på 5 ulike moduler, der taksonomi, faglig utvikling og vekst, må begrunnes både teoretisk og praktisk. Den faglige vurderingen blir gjort av kvalifiserte lærere og praksisveiledere.

Behovet for denne type kompetanse er stigende noe som tilsier at studentene er sikret arbeid etter fullført utdanning.

Det nevnes i søknaden flere mulige læresteder for fagskoletilbudet. Vi vurderer det slik at det er en forutsetning for godkjenning av tilbudet nå i første omgang bare blir startet undervisning på Fusa vidaregåande skule. Dette med bakgrunn i at det ikke er dokumentert lærekrefter til mer. I tillegg er det lite sannsynlig at det vil være praksisplasser til flere enn 15 studenter.

Den sakkyndige komité er trygge på at Hordaland fagskulestyre enkelt vil kunne følge opp de anmerkningene vi har til denne overbevisende søknaden, og ønsker tilbyder lykke til i det videre arbeidet.

2.2 Læringsmål og kvalifikasjoner

2.2.1 Utdanningstilbudets navn (kriterium 1)

«Utdanningstilbudets navn skal være dekkende for innholdet og den yrkeskompetansen utdanningstilbudet gir.»

Presentasjon

Utdanningstilbudets navn er *Fagskuletilbud i spesialreinhald og sterilforsyning i helsetenesta*.

Navnet *spesialreinhald og sterilforsyning i helsetenesta* brukes konsekvent i både læreplan og søknadsskjema. Ordet fagskuletilbud skal ikke være med som en del av utdanningstilbudets navn.

Studietilbudet i spesialreinhald og sterilforsyning gir kompetanse i hvordan smitteveier brytes, smittespredning hindres og sterilforsyning sikres. Utdanningen kvalifiserer yrkesutøvere til å mestre renhold og spesialreinhald av lokaler, instrument og utstyr med høye krav til hygiene. Den sakkyndige komitéen henviser til kriterium 2, 3 og 6 for ytterligere informasjon om innhold og yrkeskompetanse.

Vurdering

Betegnelsen *spesialreinhald og sterilforsyning i helsetenesta* er godt dekkende for utdanningstilbudet og hva dette kvalifiserer studentene for som yrkesutøvere etter avsluttet eksamen. Dette er navn som er godt innarbeidet i helsesektoren og lett å forstå av alle.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må fjerne ordet «Fagskuletilbud» de steder det er satt inn og bare benevne utdanningstilbudet *spesialreinhald og sterilforsyning i helsetenesta*.

2.2.2 Læringsmål (kriterium 2)

«Læringsmål skal gjelde for hele utdanningstilbudet og beskrive forventet oppnådde kvalifikasjoner, spesifisert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Kvalifikasjonene må være på tertiært nivå, det vil si på nivået over det som oppnås i videregående opplæring.»

Presentasjon

Hovedfokus i fagskuletilbudet *spesialreinhald og sterilforsyning i helsetenesta* er å kvalifisere yrkesutøvere til å beherske reinhald og spesialreinhald, ivareta stell, pleie og renhold av instrumenter og utstyr, og gjennom dette ha kompetanse i hvordan smitteveier kan brytes og hvordan smitteveier hindres, samt hvordan man sikrer sterilisering. Studenten må forstå betydningen av faren ved det svakeste leddet i en «kjede», og de må derfor se betydningen av teamarbeid og sin egen viktige rolle.

Studentene skal vise kunnskaper for å ivareta dette, men de skal også vise ferdigheter i hvordan dette blir gjort. Gjennom praksisstudier og evalueringer, skal de kunne mestre renhold og spesialrenhold og ivareta spesialutstyr på en korrekt måte. De skal kunne mestre ulike steriliseringsmetoder, og kunne vite hvilket utstyr som skal steriliseres hvor. Ferdigheter gjelder også renhold og desinfeksjon av anestesiotstyr og annet spesialutstyr. Når utstyr ikke tåler varmedesinfeksjon, må studenten også beherske andre desinfeksjonsmåter. Kunnskapen skal brukes på en slik måte at smitteveier brytes. Det vil si at smitte på et instrument ikke skal føres videre til annet utstyr eller til andre personer som igjen kan føre dette videre. For å klare dette må studenten vise kunnskap innen mikrobiologi og smittevern. Dette er hygiene i praksis.

Læreplanen krever at studenten må ha handlingskompetanse i de viktigste prinsippene og viktigste metodene i spesialrenhold og sterilforsyning. Hvordan skal utstyr bakes, steriliseres og behandles i alle deler av en behandlingsprosess. For å ivareta dette må den enkelte student vise høy grad av etisk kvalitet slik læreplanen krever. Plan og mål henger sammen, se kriterium 7.

Vurdering

Læringsmålene er beskrevet tydelig i både søknad og læreplan. Gjennom det faglige innholdet beskrevet under kriterium 6 dokumenterer tilbyder et faglig innhold som helt klart er på et tertiært nivå. For å kunne si dette, mener vi at planen tydelig viser krav til kvalitet som ikke går på bekostning av kvantitet, og det teoretiske innholdet holder faglig høy standard. De ulike modulene setter krav til spesialkunnskap innen mikrobiologi, slik at studenten kan vise både kunnskaper, ferdigheter og kompetanse. Dette blir testet ut på ulikt vis, både via skriftlige arbeider og evaluert praksis, nettopp for å sikre at studentene behersker viktige kunnskaper om dette faget. Nivået er høyt, det må det også være. Vi snakker om fagkunnskaper som vi ikke må «fire på». Det teoretiske rammeverket har et høyt nivå.

Tilbyder presenterer hva studentene skal lære av kunnskaper, ferdigheter og kompetanse. Det er ikke bare den teoretiske kunnskapen som må innlæres, men også mestring og evnen til å utøve en handlingskompetanse.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.2.3 Utdanningstilbudets relevans (kriterium 3)

«Tilbyder skal synliggjøre at utdanningstilbudet har relevans i forhold til nærings- og samfunnsnivå.»

Presentasjon

Behovet for kompetansen studiet gir er godt beskrevet i læreplanen hvor det påpekes at kravet til god hygiene og kunnskap om hvordan man eliminerer sykehusinfeksjoner og bryter smitteveier er stadig økende. Tilbyder understreker også at samhandlingsreformen har resultert i at behovet for kvalifisert personell med solid kompetanse i spesialrenhold og sterilforsyning er stadig økende, både innen spesialhelsetjenesten og primærhelsetjenesten.

At det er behov for denne type fagkunnskap dokumenteres også overbevisende ved at søknaden er vedlagt et brev fra Hordaland Fylkeskommune hvor det fremgår at fagskoletilbudet i *spesialreinhald og sterilforsyning* er kommet som et resultat av at Helse-Bergen har etterspurt en utdanning som kan gi yrkesutøvere denne type spesialkompetanse. Haukeland universitetssykehus tok selv kontakt med Fusa videregående skole for å diskutere muligheten for oppstart av fagskoleutdanning i spesialreinhald og sterilforsyning i helsetjenesten. Haukeland universitetssykehus påpeker behovet for økt kompetanse hos personell som arbeider innen spesialreinhald og sterilforsyning. Henvendelsen ble gjort på bakgrunn av stadig økende kompleksitet og kvalitetskrav knyttet til utstyr som benyttes i pasientbehandlingen og til sykehusreinhald.

Hordaland har i tillegg til sykehusmiljøene i Bergen også sykehus på Voss, Odda, Valen og Stord som vil etterspørre yrkesutøvere med denne kompetansen.

Vurdering

Vi mener de stadig økende hygienekrav som stilles i helse- og sosialtjenesten er klart begrunnet og godt dokumentert. Følgelig er også behovet for yrkesutøvere med den kompetanse utdanningstilbudet gir godt begrunnet. Kompetansen studiet gir vil i første rekke være etterspurt på ulike avdelinger ved somatiske sykehus som operasjons- og anestesivdeling, sterilsentral, akutt- og intensivavdeling, poliklinikker, isolasjonsavdelinger og laboratorier. Kravene til god hygiene på sykehusene er stadig økende. I tillegg er det stadig flere bakterier som utvikler resistens, og som ofte nødvendiggjør isolering av pasienter. Det kreves spesialkunnskap både å rengjøre et isolat og utføre den nødvendige smitteutvasken ved opphør av isolasjon. Samfunnet vil få et stadig økende behov for yrkesutøvere med kunnskap om spesialreinhald og hvordan smittespredning hindres. Etter innføringen av samhandlingsreformen er det økende behov for denne type fagkompetanse ute i primærhelsetjenesten både i alders- og sykehjem og den ambulante kommunehelsetjenesten. Kompetansen vil også være etterspurt innen psykiatriske institusjoner, ulike laboratorier og i næringsmiddelindustrien.

I dag er det sykehusene selv som må sørge for nødvendig opplæring.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.2.4 Opptakskrav (kriterium 4)

«Opptakskravet skal samsvare med det faglige innholdet og de læringsmål som utdanningstilbudet bygger på.

- Utdanninger i fag/fagområde som på videregående opplæringsnivå ender med fag- eller svennebrev eller yrkeskompetanse, skal på fagskolenivå bygge på fag- eller svennebrevet, yrkeskompetansen eller tilsvarende realkompetanse.
- Realkompetansevurdering av søkere skal skje etter gitte retningslinjer som inneholder informasjon om hvilke fag og kvalifikasjoner i det formelle opptaksgrunnlaget som vurderes g hvordan nivået på kvalifikasjonene i realkompetansesammenheng fastsettes.»

Presentasjon

Utdanningen bygger på videregående opplæring innen helse- og sosialfag eller renholds-fag. Det formelle opptakskravet til utdanningen er fullført og bestått opplæring med fagbrev/vitnemål. Eller minst 5 års relevant praksis uten fagbrev, med realkompetansevurdering i læreplanmåla som tilsvarer Vg1 og Vg2 i yrkesfaglig utdanningsprogram. Søknaden er vedlagt «Reglement for Fagskulane i Hordaland» som er et grundig gjennomarbeidet dokument utarbeidet av Hordaland Fylkeskommune.

Realkompetansen blir vurdert på et av Hordaland fylkeskommune sine voksenopplæringscentre.

Vurdering

Opptak av studenter til Fagskulane i Hordaland skjer gjennom Nasjonalt opptakskontor for fagskulane og er dermed sikret felles kvalifikasjonskrav og poengutregning for søkere fra hele landet.

Ved vurdering av søknader på bakgrunn av relevant yrkeskompetanse bør en person med fagkompetanse på hygiene og praktisk erfaring fra operasjonsavdeling, anestesiavdeling eller sterilsentral delta i vurdering av realkompetansen.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør sikre at søkere som søker på bakgrunn av realkompetanse, blir vurdert av personer med faglig kompetanse innen spesialrenhold og steriltforsyning.

2.3 Faglig innhold

2.3.1 Planen for utdanningstilbudet (kriterium 6)

«Planen for utdanningstilbudet skal beskrive utdanningstilbudet som en helhet og må:

- inneholde navn, mål, omfang, faglig innhold - herunder praksis, lærestoff, undervisningsformer og arbeidsmetoder lærerstøttet undervisning og selvstudier/egenarbeid, forventet arbeidsmengde for studentene og vurderingsordninger.
- beskrive sammenhengen mellom de forskjellige fag, deler og kvalifikasjoner som inngår eller kan inngå i utdanningstilbudet.
- være utformet slik at studentene kan kontrollere at de får det utdanningstilbudet de er lovet.»

Presentasjon

Navnet på utdanningen: *spesialreinhold og steriltforsyning i helsetenesta*, brukes konsekvent i både læreplan og søknadskjema. Ordet fagskoletilbud skal ikke være med som en del av navnet.

Læringsmålene kommer like godt frem i fagplanen som i søknadskjema. De er tydelige og konkrete. Se under 2.2.2

Planen er bygget opp med en innledning, der tilbyder knytter planen til forankringen i gjeldende vedtekter som finnes i de nasjonale planer for fagskoleutdanninger. Den beskriver også behovet for

kompetanse. Hovedfokus og mål er beskrevet i planen som *spesialreinhold og sterilforsyning i helsetenesta*, hvorfor dette er viktig og hva som må til av kunnskap for å kunne være en kompetent yrkesutøver. Hvordan studiet organiseres, beskrives blant annet i moduler, der hvert emne blir beskrevet. En av modulene er en praksismodul som består av 10 uker praksis på full tid. Modulene skal vurderes med ulike arbeidskrav som studentene må bestå. Det er snakk om ulike skriftlige innleveringer, hjemmeeksamener, 5 timers skriftlig eksamen, fremlegg, gruppearbeid. Det benyttes ulike undervisningsmetoder og arbeidsformer under utdanningen, og studentene blir vurdert gjennom hele studiet. Hver modul må bestå for å gå videre til neste modul. Når det blir benyttet karakterskala, blir Universitets- og høgskolerådets skala brukt. Praksisstudiet blir vurdert til bestått/ikke bestått. Planen inneholder også litteraturliste, og en rettleider for oppgaveskriving.

Omfanget av utdanningen er et år (38 uker teori og ti uker praksis) på full tid og to år (56 uker teori og ti uker praksis (full tid)). Arbeidsmengden for et slikt studieår vil ligge mellom 1500 og 1800 timer. Tilbyder ser det som mest nærliggende å la utdanningen være et deltidsstudie da man regner med at det er mange yrkesaktive som interessert i studietilbudet. Tilbudet gir uttrykk for det faglige innholdet som ligger til grunn, omfang og oppbygging. De teoretiske modulene blir godt fulgt opp av lærere og ikke minst ved de kravene som stilles når det gjelder å kunne gå videre etter enkeltmodulene. Pensumlisten er relevant og det er listet opp støttelitteratur. Lovverket er en del av det teoretiske rammeverket.

Når det gjelder praksismodulen blir det skrevet at studenten skal få veiledning av en med treårig videregående opplæring og fagbrev innen aktuelle områder, eller personell med høyere utdanning. Tilbyder har ansvar for at praksisstudiene tilsvare behovet for opplæring. Det kommer tydelig frem at studenten og lærer har kontinuerlig kontakt under praksistiden, både på lærestedet og via nettverket. Praksis skal være styrt av teori. Dette blir presisert i kriterium 10.

Vurdering

Spesialreinhald og sterilforsyning i helsetenesta. Se kriterium 1.

Det faglige innholdet er klart og tydelig, og slik vi bedømmer det er det godt og på et fagskolenivå. Teorien gir både dybde og bredde i spesialreinhold og sterilforsyning. Her mener vi at tilbyderne har vært grundige.

De ulike delene i planen henger godt sammen. De ulike modulene har klare skiller, men de henger sammen på en fin måte. Spesielt ønsker vi å trekke frem modul 1 som etikk og holdninger har en overbyggende funksjon, noe som vi ser på som svært viktig i et yrke der hva man gjør og hvordan man gjør noe kan få store konsekvenser.

Målene for utdanningen er også godt beskrevet. Det er samsvar mellom teoretisk kunnskap som vises i modulene, men ikke minst i det kravet som settes i forhold til sluttkrav, nemlig at studenten skal kunne vise kunnskaper, ferdigheter og kompetanse. Utvikling av studentens personlige taksonomi kommer frem implisitt i fagplanen. Med det mener vi at studenten hele tiden skal utvikle seg. Gjennom blant annet mappeoppgaver i hver modul, må studentene vise til kontinuerlig arbeid, og der kontinuerlig veiledning er med på å utvikle studenten. Det er snakk om faglig utvikling og vekst. Studenten skal levere hver modulmappe inn til karaktervurdering, men først etter at han har fått veiledning og selv kan forbedre og utvikle arbeidet sitt. Her vil det skje en modningsprosess som er viktig. På samme tid

arbeider studenter med andre type arbeidskrav, som også er med på å utvikle dem faglig. «Å lære er å oppdage» vil være et hovedpoeng. Dette er taksonomi slik vi ser det, og det er en styrke i denne læreplanen.

Tilbyder beskriver et omfang som tilsvarer et studieårs arbeid. Tilegnelse av litteratur er tilsvarende fagskolenivå, det må det være. Det kan kanskje ikke se så mye ut, men i forhold til det lovverket disse studentene må sette seg inn i, utgjør litteraturlæsning en betydelig del av utdanningstiden. De ulike modulene, som setter krav til beståtte arbeidskrav, krever kontinuerlig innsats.

Litteraturen er knyttet opp mot de ulike modulene, men det er også tilleggslitteratur og selvvalgt litteratur som studentene skal forholde seg til. Slik forventer vi på et «tertiærnivå». Lovverket kan virke i overkant mye som teoretisk pensum, men dette er også «oppslagsverk» og vil tilhøre utdanningen i henhold til myndighetenes krav. Dette må være med. Når det gjelder det teoretiske pensum, vil arbeidsinnsatsen måtte bli stor, tilsvarende det krav som forventes. Den obligatoriske litteraturen er kjent og relevant, men kan kanskje fremstå som litt gammel. Vi vil likevel si at den aktuelle støttelitteraturen og det aktuelle lovverket rommer svært mye. Litteraturmengden står godt til studiets lengde.

Modulene er klare og separate, og utdanningen krever at alle må ta alle moduler for å få sin utdanning. Modulene er adskilte, men hører sammen. Kanskje kan praksismodulen som også blir behandlet under kriterium 10, sees litt nøyere på. Tilbyder må videre ta ansvar for at studenten ikke blir veiledet av en med lavere kompetanse. En med fagbrev kan være en med laver utdanning, og kan derfor ikke være veileder i denne sammenheng. Kanskje må eventuelt avdelingssykepleier/fagsykepleier eller tilsvarende beskrives i enkelte praksiser.

Læreplanen er, sett i et hele, en god plan. Den er klar og tydelig på de fleste punkter og lett å lese for studentene. Hva studenten skal lære og hvordan, er læreplanen tydelig på. Vi vil likevel si at praksisstudiet er noe uklart i forhold til veiledning. Og vi vil også be om utdyping når det står under modul 1: at studentene skal ta utgangspunkt i brukernes behov, planlegge å organisere tiltak i samarbeid med menneskene det gjelder. I hvilke situasjoner gjelder dette? Når har studentene slik pasientkontakt?

Planen skal være et dokument for studenten, et «avtaledokument» med skolen. På de fleste punkter synes vi planen er god. Vi vil likevel påpeke at praksistiden er spesielt viktig. Hvordan oppfølging i praksis skal forgå kan komme litt bedre frem og samtidig anbefale at studenten i denne perioden skriver dagslogger. Dette for å reflektere over hva som skjer og hva man kan gjøre i de ulike situasjonene.

Konklusjon

Tilbyder må ta ansvar for at studenten ikke blir veiledet av en med lavere kompetanse. Kanskje må eventuelt avdelingssykepleier/fagsykepleier eller tilsvarende beskrives i enkelte praksiser.

Tilbyder bør:

- Litteraturen er relevant, men fremstår som «litt gammel». Nyere litteratur bør fremskaffes.
- Vi vil også anbefale at studentene skriver daglige logger når de er i praksis, for å reflektere, og for å ta med seg «ulike situasjoner» til samtale med lærer/veileder. Hvis det oppstår

situasjoner der det er uenighet eller problemer, skriv dette ned og bruk eksempelet til å se dette fra andre kanter og sammen med andre personer. Det er utgangspunkt for vekst.

- Beskrive tydeligere hva som gjelder når studenten skal samhandle med pasienter. Når har studenter ansvar for samhandling med pasienter?

2.3.2 Sammenheng mellom plan og mål (kriterium 7)

«Utdanningstilbudets innhold skal være dekkende og relevant for å nå læringsmålene og aktuell i forhold til utviklingen innen yrkesfeltet.»

Presentasjon og vurdering

Læreplanen gir tydelige mål for hva studentene skal lære i studiet. Både blir det teoretiske og krav til praktisk handling vektlagt. Slik vi ser det vil det faglige innholdet føre til målene. Utdanningen er på et tertiært nivå. Se vurdering under kriterium 1 og 6

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.4 Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer

2.4.1 Undervisningsformer og arbeidsmetoder (kriterium 8)

«Undervisningsformer og arbeidsmetoder skal være tilpasset opptakskrav og mål.

- Lærernes undervisningsformer og studentenes arbeidsmetoder skal være varierte og bygge på den modenheten studentene har oppnådd som elev eller lærling i videregående opplæring. Alle former og metoder skal beskrives, herunder tilrettelegging for og gjennomføring av e-læring og fjernundervisning.»

Presentasjon

Studentene skal etter bestått eksamen utføre renhold og spesialrenhold av lokaler, instrument og utstyr på en hygienisk forsvarlig måte. Et viktig mål for undervisningen er derfor at studentene skal vite hvordan smitteveier kan brytes og smittespredning hindres og steriltforsyningen sikres. Dette krever teamarbeid. Studiet er lagt opp med tanke på å sikre at studenten ser betydningen av og blir fortrolig med teamarbeid, tverrfaglig samarbeid og god pasientbehandling.

Studiet er 38 uker på heltid, men det søkes her om 56 ukers teoretisk deltidsstudium + 10 ukers praksis på heltid. Studiet består av 5 teoretiske moduler + praksis. Ved oppstart av hver modul får studenten presentert arbeidskrav for modulen som må være gjennomført og bestått før levering av utvalgsmappen. Først da gis det modulkarakter.

Alle de 5 teoretiske modulene har følgende arbeidsformer/undervisningsmetoder: Gruppearbeid med logg og refleksjon, lærerstyrt undervisning, rettleiding via elektronisk logg, individuelle arbeidsoppgaver, diskusjonsfora/rollespill og presentasjoner.

Kriteriene for bestått arbeidskrav, modul, hjemmeeksamen og fordypningsoppgave er tydelig beskrevet. Etter bestått modul karakter er det skriftlig eksamen etter modul 1, 7 dagers individuell skriftlig hjemmeeksamen etter 4. modul, som omfatter modul 2,3 og 4. Etter modul 5 er det en 30 minutters muntlig eksamen når praksisperioden er avsluttet og bestått.

Målene er godt beskrevet for den 10 ukers lange praksisen, Modul 5. Studentene blir fulgt opp av lærer både på praksisplassen og elektronisk. Det er skolen som er ansvarlig for å skaffe praksisplass. Det fremgår ikke hvilke kriterier som må være oppfylt for praksisstedet.

Cirka halvparten av undervisningen blir gitt i klasserom og den andre halvparten via elektronisk læringsplattform.

Alle undervisningsrom er tilrettelagt for trådløst nettverk og det er generell høy kompetanse blant personalet. Både studenter og lærere er sikret praktisk og teknisk støtte da det er IKT-konsulent, e-koordinator og superbruker tilgjengelig på Fusa fagskule. Skolen har klasesett med bærbare PC-er, for øvrig må studenten selv disponere PC og internettilgang hjemme.

Vurdering

De 5 teoretiske modulene følger logisk på hverandre og følger studentens modningsprosess. Gjennom varierte undervisningsmetoder og arbeidsformer sikres det at studentene som fremtidige yrkesutøvere blir best mulig stand til å ivareta et arbeid som det stilles svært høye kvalitetskrav til.

Studiet er lagt opp med varierte undervisningsformer som lærerstyrt undervisning og forelesninger, samtidig som det legges vekt på at studenten skal holde foredrag, presentasjoner og undervisning da dette er svært relevant når de kommer ut i arbeidslivet. For å legge til rette for refleksjon og bevisstgjøring som er nødvendig for bli en god yrkesutøver, benyttes det også rollespill og diskusjoner.

Studieopplegget for de teoretiske modulene sikrer at studentene både får nødvendige fagkunnskaper og blir gode i samspill med andre. Noe som er helt avgjørende i helsevesenet hvor det er viktig at alle ledd i kjeden fungerer.

Det er også godt tilrettelagt for en sikker gjennomføring av nettbasert undervisning.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.4.2 Det pedagogiske opplegget (kriterium 9)

«Det pedagogiske opplegget skal sørge for oppfølging av studentene både som gruppe og som individ og skal så langt det er mulig og rimelig, tilrettelegges etter enkeltstudenters særskilte behov.»

Presentasjon

Slik lærerplanen fremstår, blir studentene jevnlig fulgt opp, både enkeltvis og i grupper.

Det pedagogiske opplegget er variert. En del av teoristoffet vil studentene få presentert i lærerstyrt undervisning og forelesninger. De vil også få skriftlige arbeidskrav som de må levere inn til godkjenning. Studentene må holde foredrag, og presentasjoner. Andre arbeidsformer som gruppearbeid, rollespill og diskusjoner vil også bli brukt som læringsformer. Deler av undervisningen er fjernstyrt, cirka halvparten, men studentene skal bli testet med arbeidskrav samt veiledningssamtaler.

Studenter med særskilte behov for tilrettelegging får dette i følge skolens eget reglement, punkt 2.6. som sier at studenter med behov for særordninger ved eksamen kan sende søknad med dokumentasjon til skolen senest to måneder før eksamen. Her er det snakk om utvidet eksamenstid, eget eksamensrom, opplesning av oppgave, tilrettelagt eksamen for eksempel skriftlig-muntlig eksamen eller muntlig eksamen.

Det blir også benyttet ulike arbeidsmetoder. Mappevurdering gjør at studenten kan arbeide med oppgaver over tid uten at de blir eksaminert, samtidig som de får både muntlig og skriftlig veiledning. Tilbyder beskriver de varierte arbeidsmetodene som et viktig tiltak til studenter med særskilte behov.

Vurdering

Det pedagogiske opplegget virker variert og inkluderende. Studentene får, slik vi kan lese læreplanen, god oppfølging fra lærer med jevnlig undervisning og krav til innleveringer. Lærere etterspør arbeidskrav kontinuerlig, og studentene får ikke gå videre før det aktuelle arbeidskravet er bestått. Veiledningssamtaler er også knyttet til moduler og arbeidskrav, slik at responstiden vil være knyttet til de aktuelle arbeidskrav som må bestås. Hvor studenten bor og får sin undervisning er uavhengig av de arbeidskrav studenten må bestå.

Tilbydere legger til rette undervisning slik at bestått eksamen sikrer at studenten kan klare å utøve yrket tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.4.3 Praksis (kriterium 10)

Praksis skal være beskrevet i planen som ethvert annet faglig element, og være relatert til de kvalifikasjoner studenten skal få gjennom sin utdanning.»

Presentasjon

Praksisen skal sikre studenten mulighet til å arbeide med læringsmålene i praktiske situasjoner. Læringsmålene som er beskrevet for praksisen gjenspeiler godt det som er hovedmålene for

utdanningen og får testet ut studenten på mange områder, ikke minst studentens evne til å samhandle med andre ansatte og pasientene.

Første punkt i «opplisting» av målene for praksisen må korrigeres da det ser ut som den uten endring er tatt ut fra praksismålene for studiet *kreftomsorg og lindrende pleie*.

Delmålet «delta i planlegging, gjennomføring og evaluering av i tråd med lover og forskrifter i fagfeltet» er uklart grunnet skrivefeil.

Praksisperioden strekker seg over 10 uker på heltid og i løpet av praksisperioden er det lagt inn 2 skoledager. Under praksisperioden vil læreren gi studentene rettleiding på praksisplassen og elektronisk. På praksisplassen skal studenten følges opp av veileder med treårig videregående opplæring og fagskoletilbud, eller høyere utdanning. Lærer, - og veileder(e) på praksisplassen har felles samtaler og praksisen blir vurdert som bestått/ikke bestått. Praksisen må være bestått før studenten kan gå opp til en slutteksamen i form av en 30 minutters muntlig eksamen.

Det er skolen som er ansvarlig for å skaffe studenten praksisplass, og praksisen kan ikke tas på nåværende eller tidligere arbeidssted.

I søknaden er det vedlagt en intensjonsavtale mellom Helse Bergen og Fusa fagskule om praksis for studenter i helsetjenesten. Helse Bergen forplikter seg ifølge denne avtalen ikke til antall studenter de kan ta i mot, men innebærer en forventning om at studentene vil bli sikret praksisplass.

Vurdering

Praksistiden er helt sentral i dette studiet. Målene er godt beskrevet for den 10 ukers lange praksisen, Modul 5, med unntak av første punkt som feilaktig fokuserer på pleie av kreftrammede. Sjettede delmål er uklart grunnet skrivefeil.

Det er gunstig at studenten selv også skal sette opp egne mål for praksisen. På den måten blir studenten bevisst på at han får testet ut i praksis de kunnskapene som han har tilegnet seg i modul 2, 3 og 4. Studentene blir fulgt opp av lærer både på praksisplassen og elektronisk.

For å få en fullverdig praksis og oppfylle læringsmål er det helt og nødvendig å sikre at studenten i løpet av praksisperioden deltar i arbeid på en operasjons-, anestesi- eller intensivavdeling i tillegg til at alle må få praksis fra sterilforsyning og delta på smitteutvask. Læreplanen må derfor beskrive bedre på hvilke type sykehus praksisen kan tas. Læreplanen må også spesifisere at det før studenten går ut i praksis skal være avklart hvem/hvilke som skal være veiledere på praksisplassen.

For at studenten skal få best mulig utbytte av praksistiden anbefaler vi at studenten skriver dagslogger i tillegg til sluttrapport.

Selv om det er inngått intensjonsavtale med Helse Bergen, vil det erfaringsmessig være vanskelig å skaffe 15 fullverdige praksisplasser. Dette fremgår også som et problem i årsmeldingen fra Fusa fagskule 2011-1012 som er vedlagt søknaden.

Søkeren må bedre gjøre rede for hvor og hvor mange relevante praksisplasser Helse Bergen kan tilby.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- rette opp første og sjette punkt i mål for praksis
- beskrive krav til praksissted at det skal være et somatisk sykehus med operasjons-, anestesi og sterilsentral, helst også isolasjonsavdeling/isolasjonsrom
- tydeliggjøre at lærestedet forplikter seg til å skaffe fullverdig praksisplass
- tydeliggjøre at veileder(e) på praksisstedet skal være avklart før studenten går ut i praksis
- bedre gjøre rede for hvor og hvor mange relevante praksisplasser Helse Bergen kan tilby

Tilbyder bør tilføye som delmål for praksisen at studenten skal skrive dagslogg.

2.4.4 Undervisningspersonalets størrelse (kriterium 11)

«Undervisningspersonalet må være stort nok og stabilt nok til å gjennomføre fastsatt undervisning.»

Presentasjon

I fagplanen viser Fusa videregående skole til 1 lærer per 15 studenter. Samtidig presiseres de at Helse- og sosialavdelinga er den største avdelinga på Fusa fagskule/videregående skule. De andre fagskolene som er nevnt i søknaden opererer med 1 lærer per 4-5 studenter.

Det beskrives at Fusa har et stabilt lærerpersonale, og at mange har pedagogisk utdanning, videreutdanninger og masterutdanninger i tillegg til grunnutdanning som lærer. Det er mulig for disse fagfolkene å reise rundt i kommunen for å undervise. Det er enklere å flytte en lærer en alle studentene.

I et eget skriv, datert september 2012 er det knyttet et spesielt undervisningspersonell til fagskolens tilbud i Spesialregnhald og steriltforsyning. Der utgjør det faste lærerpersonalet 270 % stilling + innleid lærerpersonale tilsvarende 53 % stilling.

Vurdering

Forholdet mellom lærere og antall studenter er klar, 2,7 stilling til 15 studenter, noe som fyller kravet etter den dokumentasjonen som ligger ved når en tar inn det innleide lærerpersonalet på tilsvarende 0,53 stilling.

Kompetansenivået ser ut til å være ivaretatt. Innleid kompetanse er på et høyt nivå.

Det kommer også frem at lærerstaben er stabil og stor. All den tid det er to lektorer i 100 % stilling og en lektor i 70 % stilling, mener vi det er dokumentasjon på at de som oftest kan vikariere for hverandre ved sykdom, selv om dette ikke er beskrevet spesifikt.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør presisere mer direkte hva skolen gjør hvis det er sykdom blant fagskolelærere.

2.4.5 Undervisningspersonalets kompetanse (kriterium 12)

«Undervisningspersonalet som skal være knyttet til utdanningstilbudet må samlet ha kvalifikasjoner til å gi den undervisning som følger av planen.

Undervisningspersonalet må dokumentere:

- formell eventuell realkompetansevurdert utdanning som er høyere enn det det undervises i, dog aldri lavere enn tilsvarende toårig fagskoleutdanning
- pedagogiske kvalifikasjoner utdanning og erfaring på det nivå som undervisningen krever
- digital kompetanse i det omfang som undervisningen krever
- yrkeserfaring som gjør at undervisningen knyttes opp mot, og relateres til, dagens yrkesfelt.»

Presentasjon

Søknaden er vedlagt en oppstilling over kompetansekrav til fagansvarlig, faglærer, instruktør og sensor. Det kreves at både fagansvarlig og faglærer har formell utdanning på bachelornivå og Pedsem/PPU. I tillegg er det ønskelig med spesialisering innen fagområdet. Instruktører må ha utdanning på minimum det nivået som det undervises i.

Søknaden er lagt opp en informativ og lettlest oversikt over tilknyttet undervisningspersonell med ansvar for undervisningen i de ulike modulene i *spesialreinhald og sterilforsyning i helsetenesta*. Alt undervisningspersonell har utdanning som oppfyller kompetansekravene, men ikke minst har alle solid og relevant yrkeserfaring. Blant lærerkreftene finner vi personer både intensivsykepleier, helsesøster, overlege med spesielle mikrobiologi/immunologi, operasjonssykepleier, og renholdsleder. 5 av timelærerne er tilsatt i Helse Bergen og har fra 9,5 til 36 års praksis.

Helse- og sosialfag er den største avdelingen på Fusa fagskule med et stabilt lærerpersonale med høy kompetanse. Lærerne har lang erfaring med veiledning av studenter i praksis og flere av lærerne har også videreutdanning i veiledning.

Søknaden presiserer videre at det er generell høy kompetanse blant personalet. Både studenter og lærere er også sikret praktisk og teknisk støtte da det er IKT-konsulent, e-koordinator og superbruker tilgjengelig på Fusa fagskule.

Vurdering

Oversikten over undervisningspersonell dokumenterer på en overbevisende måte at studentene vil være sikret kompetente lærere med solid utdanning og praksis. Ikke minst er det viktig at en til studiet det søkes om har knyttet til seg timelærere i cirka 50 % stilling som i dag er ansatte ved Haukeland Universitetssykehus i avdelinger som operasjon-, sterilforsyning-, pasientsikkerhet/hygiene og renholdsavdeling. En av underviserne er også lege med spesialisering innen mikrobiologi/immunologi. Det er en rivende utvikling innen faget og studentene er dermed sikret oppdatert kunnskap.

Det anses også som en stor fordel at Fusa fagskule allerede i flere år har undervist i helse- og sosialfag og dermed har bygget opp et en lærerstab med tung helsefaglig kompetanse og allerede har et tett samarbeid med Helse Bergen. Dette sikrer undervisningspersonalet innen helsefagene en viktig faglig oppdatering.

Undervisningspersonalets datakunnskap er vesentlig da undervisningen er nettbasert. På bakgrunn av alle opplysninger som fremgår av søknaden, mener den sakkyndige komitéen at det er godt tilrettelagt for at studentene skal kunne gjennomføre et nettbasert studium. De er alltid sikret tilgang til IKT-kompetanse og -veiledning.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.5 Eksamen og vitnemål

2.5.1 Eksamens- og vurderingsordningene (kriterium 13)

«Eksamens- og vurderingsordningene skal være tilpasset utdanningstilbudet og dets mål.»

Presentasjon

Studenten blir testet etter hver modul enten i form av skriftlig skoleeksamen, mappeinnleveringer eller muntlig høring. Spesielt blir mappevurdering brukt mye, og er en del av alle moduler. Studentene får individuell veiledning av lærer, og kan arbeide med mappeoppgaven gjennom hele modulen. Ved modulslutt gjør studenten et valg i forhold til hva han leverer inn elektronisk til karakterbedømmelse, og studentene får karakter for hver fullført modul. Ulike arbeidskrav må også utføres og bli godkjent. Det arbeides kontinuerlig under hver enkelt modul. Det legges også inn krav om gjennomføring av gruppeoppgaver med rollespill, diskusjonsfora, prosjektarbeid og klassepresentasjoner.

Vurdering

Vi mener at tilbyder presenterer en tilfredsstillende eksamens- og vurderingsordning. Det blir alltid brukt en intern og en ekstern sensor på eksamen og eksamensmapper, noe som trykker eksamensresultatet. Hver modul testes mer på prosesskunnskaper enn på reproduksjon. Slik vi forstår dette, arbeider studentene kontinuerlig med de aktuelle problemer/utfordringer som den aktuelle modul krever over lang tid. Dette er en modningsprosess som vi mener er svært viktig. Studentene får veiledning underveis og det ligger an til fruktbare justeringer og til mer dybdelæring i faget.

Vi mener også at som et ledd i forståelsen og modning i faget er det andre arbeidsformer som også er viktige. Tilbyder beskriver gruppeoppgaver med rollespill, diskusjonsfora, prosjektarbeid og klassepresentasjoner som arbeidskrav for studentene. Dette mener vi er viktige former for arbeidskrav, da det å lære seg å presentere noe for andre er et viktig ledd i det å endre prosedyrer på en arbeidsplass.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.5.2 Sensorenes kvalifikasjoner (kriterium 14)

«Sensorer skal ha kvalifikasjoner som sikrer at vurderingen av studentene skjer på en upartisk og faglig betryggende måte.»

Presentasjon

Tilbyder presiserer at ekstern sensor alltid er hovedsensor, dette for å sikre upartiskhet i bedømmelsen.

Det er vanlig at ekstern sensor har tilsvarende utdanning som den/de som underviser. I kravspesifikasjoner er det beskrevet at sensorene ved fagskoletilbudet innen helsefag har formell utdanning på bachelornivå, og gjerne med spesialisering innen det aktuelle fagområdet.

Vurdering

Tilbyder er klar over dette med upartiskhet og tilfredsstillende dette. Det kan også nevnes at når det skal settes karakter på modulene, blir det aldri gjort av bare en lærer, nettopp for å sikre upartiskhet.

Det er ikke presisert i søknaden hvilke kompetanse ekstern sensor skal ha, men det ligger ved i et skriv fra rektor om kompetansekrav til lærere, instruktører og sensorer, datert 15. september 2012. Således oppfylles kravene.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.6 Infrastruktur

2.6.1 Undervisningslokalene (kriterium 15)

«Lokalene inklusive spesialrom, utstyr og infrastruktur skal være tilstrekkelige i antall og størrelse til at undervisningen kan gjennomføres som forutsatt.

- Det gjelder både egne og leide lokaler. Utrustningen må være slik at den bidrar til å yrkesrette utdanningstilbudet.»

Presentasjon

I forbindelse med den teoretiske delen av utdanningen trengs bare et ordinært klasserom, men med nettilgang.

Vurdering

Det er ikke behov for spesialrom når studentene er i teorimoduler. Da dette delvis er et nettbasert studium er det derimot viktig at studentene er sikret nettverkstilgang både i alle undervisningsrom og på biblioteket.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.6.2 IKT-tjenester (kriterium 16)

«Tilbyders IKT-tjenester må ha tilstrekkelig kvalitet og omfang til at opplæringen kan gjennomføres som forutsatt.»

Presentasjon

Da undervisningen er nettbasert er det avgjørende at Fusa vidaregåande skule dokumenterer at de i tillegg til datakyndige lærere også har IKT-konsulent, e-koordinator og superbruker tilgjengelig for studentene. Skolen disponerer også klassesett med bærbare PC-er. Videre forutsettes det at studentene selv disponerer PC.

Av søknaden fremgår det at nettverkstilgang er sikret i alle ordinære undervisningsrom. Studentene får tilgang til dette gjennom «*stud.nett*» som er passordbelagt. Det opplyses også at skolebibliotekstjenesten er godt utbygd i Hordaland fylkeskommune og at fylkesbiblioteket bistår studentene, spesielt gjennom digitale tjenester.

Vurdering

Alle skolene i Hordaland fylkeskommune er tilrettelagt for trådløst nettverk og har bygget opp en sentral IKT-tjeneste som bistår alle skolene i fylket. Da Fusa vidaregåande skule også har datakyndige lærekrefter og tilbyr IKT-faglige støttetjenester, mener vi at søknaden har IKT-tjenester med tilstrekkelig kvalitet og omfang til å sikre at studentene trygt kan gjennomføre dette nettbaserte studiet.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.6.3 Tilgang på aktuell informasjon (kriterium 17)

«Studentene og lærerne må ha god nok tilgang på tjenester som sikrer aktuell informasjon.»

Presentasjon

Lærere og studenter kan bruke skolebiblioteket og fylkesbiblioteket. Fylkesbiblioteket server alle videregående skoler i fylket, særlig gjennom sine digitale tjenester. Denne ordningen gjelder også for fagskolene i kommunen.

Vurdering

Fagskolen i Hordaland, både studenter og lærere, har god tilgang til adekvat bibliotekstjeneste i fylket. Særlig er den digitale tilgangen avgjørende.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.6.4 Faglig samarbeid (kriterium 18)

«Tilbyder skal ha lokalt eller regionalt samarbeid med yrkesfeltet, eller være med i faglige nettverk som knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv.»

Presentasjon

Fusa fagskule har i ulike sammenhenger samarbeidet med spesialisthelsetjenesten, mest gjennom praksisopplæring for hjelpepleiere, helsefagarbeidere og for fagskolestudenter i blant annet krefomsorg og lindrende pleie og i psykisk helse arbeid. Når det gjelder denne fagskoleutdanningen, *spesialrenhold og sterilforsyning i helsetenesta*, er det Helse Bergen, ved Kompetansesjef Anita Lyssand, som har henvendt seg til Fagskulane i Hordaland/Fusa fagskule for å sette i gang et samarbeid om spesialrenhold. Den planen er utarbeidet i samarbeid mellom Fagskulane i Hordaland og Helse Bergen. Fagskulane i Hordaland er tilbyder med hensyn til søknad og læreplan, men Helse Bergen er part i søknaden. Det er inngått en intensjonsavtale mellom Helse Bergen og Fusa fagskule om praksis for studenter i fagskoleutdanning i spesialrenhold og sterilforsyning. Denne intensjonsavtalen gir klarsignal til praksis for studentene i flere sykehus i Bergen og Voss regionen. Helse Fonna, Stord og Odda kan også bli aktuell, men her er det ikke inngått intensjonsavtale ennå. Det er også inngått intensjonsavtale med Helse Bergen og Fusa fagskule når det gjelder spesialrenhold i helsetjenesten, med praksis i kommuner og kommunale institusjoner. Intensjonsavtalen er fremhandlet og underskrevet av Anne Sissel Faugsta, Viseadm. dir. Helse Bergen og Annbjørg Laupsa, Rektor Fusa Fagskule.

Intensjonsavtalen går ut på at studenter skal få den praksis de har behov for når skolen eventuelt starter opp som et pilotprosjekt i 2015.

Vurdering

Kriterie 3, læreplanen, fremstår med faglig tyngde. Den teoriundervisningen og den praksis som studentene vil kunne få, samsvarer med det behovet samfunns- og næringsliv etterspør slik vi leser og tolker dokumentene. Det er av svært viktig betydning at studentene får den spesialpraksis som de får i

spesialisthelsetjenesten, da denne praksisen er et sentralt punkt i utdanningen. Det er av begge parter interesse at samarbeidet blir bra, det er også intensjonen.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.7 Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige

Tilbyder må:

- Fjerne ordet «Fagskoletilbud» de steder det er satt inn og bare benevne utdanningstilbudet *spesialreinhald og sterilforsyning i helsetenesta*
- Ta ansvar for at studenten ikke blir veiledet av en med lavere kompetanse. Kanskje må eventuelt avdelingssykepleier/fagsykepleier eller tilsvarende beskrives i enkelte praksiser
- Rette opp første og sjette punkt i mål for praksis
- Beskrive krav til praksissted at det skal være et somatisk sykehus med operasjons-, anestesi og sterilsentral, helst også isolasjonsavdeling/isolasjonsrom
- Tydeliggjøre at lærestedet forplikter seg til å skaffe fullverdig praksisplass
- Tydeliggjøre at veileder(e) på praksisstedet skal være avklart før studenten går ut i praksis

Tilbyder bør:

- Sikre at søkere som søker på bakgrunn av realkompetanse, blir vurdert av personer med faglig kompetanse innen spesialreinhald og sterilforsyning
- Litteraturen er relevant, men fremstår som «litt gammel». Nyere litteratur bør fremskaffes
- Vi vil også anbefale at studentene skriver daglige logger når de er i praksis, for å reflektere, og for å ta med seg «ulike situasjoner» til samtale med lærer/veileder. Hvis det oppstår situasjoner der det er uenighet eller problemer, skriv dette ned og bruk eksempelet til å se dette fra andre kanter og sammen med andre personer. Det er utgangspunkt for vekst
- Beskrive tydeligere hva som gjelder når studenten skal samhandle med pasienter. Når har studenter ansvar for samhandling med pasienter?
- Tilbyder bør tilføye som delmål for praksisen at studenten skal skrive dagslogg.
- Tilbyder bør presisere mer direkte hva skolen gjør hvis det er sykdom blant fagskolelærere

Tilbudet anbefales ikke godkjent.

3 Tilsvarsrunde

NOKUT mottok 20. juni 2013 tilbakemelding fra søkeren, på de sakkyndiges vurdering i utkast til tilsynsrapport. Den sakkyndige komiteen vurderte tilbakemeldingen 24. juni 2013.

Søkerens tilbakemelding på den sakkyndige vurderingen og den sakkyndige tilleggsvurderingen i forbindelse med de opprinnelig underkjente kriteriene presenteres under.

3.1 Søkerens tilbakemelding

Eikelandsosen 19.06.2013

TIL NOKUT v/ sakkunnig komité

P.boks 11708 Vika
0121 Oslo

Tilbakemelding på rapport frå sakkunnig komité på søknad om godkjenning av fagskuleutdanning i spesialreinhold og sterilforsyning.

Dykkar ref. 12/569

Viser til e-post frå NOKUT datert 08.05.2013 med vedlagt rapport frå sakkunnig komité (Dåvøy-Holst). Førebels utkast til rapport frå komiteen gjev ein grei presentasjon og gjennomgang av vår elektroniske søknad frå september 2012 m/ aktuelle vedlegg. Gjennomgangen viser betringpunkt, syner nokre opplagt feil og har også merknader som krev opplaring frå vår side.

Rapporten oppsummerer til slutt med punklister med kva tiltak dei meiner tilbydar må og bør endra for at utdanninga skal tilrådest godkjent. Våre tilbakemeldingar (i blått) refererer systematisk til desse kulepunkta i den sakkunnige rapporten (*her sitert i kursiv*).

Nokre endringar er knytte til sjølve læreplanen for utdanninga, og me vel å leggja ved ein ajourført læreplan der tilrådde endringar er tekne inn. I tillegg legg me ved ein mal for praksisavtale- og plan

I det vidare går me systematisk gjennom dei ulike kommentarane:

Kriterium 1 Utdanningstilbudets navn

«Tilbyder må fjerne ordet «Fagskoletilbod» de steder det er satt inn og bare benevne utdanningstilbudet spesialreinhold og sterilforsyning i helsetenesta».

Dette er no gjort i både læreplanen og vil bli gjort i framtidige kunngjeringsar.

Kriterium 4 Opptakskrav

«Tilbyder må sikre at søkere som søker på bakgrunn av realkompetanse, blir vurdert av personer med faglig kompetanse innen spesialreinhold og sterilforsyning.»

Det formelle opptakskravet krev ikkje direkte erfaring frå det spesifikke fagområdet som tilbodet skal kvalifisera til, men kompetanse på nivå med relevant fagbrev, i dette tilfellet helsefagarbeidar eller reinhaldar. For slikt vurderingsarbeid krevst ikkje faglig kompetanse innan spesialreinhold og sterilforsyning. Viser til Hordaland Fylkeskommune sitt studentreglement (var vedlagt søknaden vår): Kap C presiserer dette.

Kriterium 6 Planen for utdanningstilbudet

«Litteraturen er relevant, men fremstår som «litt gammel». Nyere litteratur bør fremskaffes»

Noko nyare litteratur på relevant nivå er lagt til; viser til opdatert læreplanar.

- Akselsen PE, Elstrøm P: Smittevern i helsetjenesten, Gyldendal Norsk Forlag 2012
- Huys J: Sterilization of medical supplies by steam, 2004, Heart consultancy, Nederland
- McDonnell GE: Antisepsis disinfection and sterilization, 2007, ASM Press Washington D.C

Tillegg til lover og forskrifter:

- LOV-1999-07-16-69 Lov om offentlige anskaffelser – offanskl. Offentlige anskaffelser. Lov om offentlige anskaffelser. (1999-07-16)

Nyttige nettstader:

- <http://www.sterilforsyning.no/>
- <http://www.wfhss.com/>

Det vil også vere aktuelt med nyare artiklar knytt til spesifikke undervisingstema.

«Vi vil også anbefale at studentene skriver daglige logger når de er i praksis, for å reflektere, og for å ta med seg «ulike situasjoner» til samtale med lærer/veileder. Hvis det oppstår situasjoner der det er uenighet eller problemer, skriv dette ned og bruk eksempelet til å se dette fra andre kanter og sammen med andre personer. Det er utgangspunkt for vekst.»

Takkakk sakknunng komité for relevant påminning! Dette kravet ligg inne i praksisrettleiaren som også er avtalegrunnlaget mellom praksisstad, student og skule

«Tilbyder må beskrive tydeligere hva som gjelder når studenten skal samhandle med pasienter. Når har studenter ansvar for samhandling med pasienter?»

I ulike samanhengar vil studentane kunna koma i direkte samhandling med pasientane, vere seg ved spesielt reinhald på ulike avdelingar, på isolat, på operasjonssalar, i hygiene- og smittevernsarbeid og liknande. Sjølv om studenten ikkje har eineansvar for samhandlinga, vil gjelda reglar for teieplikt, og at studenten utfører sitt arbeid og sin kommunikasjon i tråd med dei lover og retningslinjer som gjeld for fagfeltet.

Kriterium 10 Praksis

«Tilbyder må ta ansvar for at studenten ikke blir veiledet av en med lavere kompetanse. Kanskje må eventuelt avdelingssykepleier/fagsykepleier eller tilsvarende beskrives i enkelte praksiser.»

Viser til vedlagt praksisavtale og –plan mellom praksisplass og skule; me stiller krav til rettleriars kompetanse om skal helst vera på h  gskuleniv  , men minst på tilsvarende nivå.

«Tilbyder må rette opp første og sjette punkt i mål for praksis:

Korrigerede kulepunkt blir:

- 1) vera kyndig og ansvarsbevisst innanfor sitt ansvar- og kompetanseområde
- 6) delta aktivt i samhandling med kolleager og i tverrfaglege team

«Tilbyder må beskrive krav til praksissted at det skal være et somatisk sykehus med operasjons-, anesthesi og sterilisentral, helst også isolasjonsavdeling/isolasjonsrom»

Følgjande er teke inn i læreplanen: Praksis skal vera ved somatiske sjukehus/

behandlingsinstitusjonar med sterilisering-, operasjons-, anesthesi- og intensivverksemd.

Praksisperioden skal inkludera reingjeriing, desinfeksjon og ev sterilisering av medisinsk utstyr,

Kriterium 10 Praksis forts.

og samarbeid kring pasientar som er isolerte grunna ulike smittsame tilstandar. For å sikra at læreplanmåla for praksis vert godt dekkja, kan det vere aktuelt å dele opp praksis i inntil tre stader, ev med kortare hospiteringsbesøk /observasjonspraksis. Praksis knytt til dekontaminering /sterilisering av utstyr kan vera i sterilisentral, operasjonsavdelingar /dagkirurgiske einingar/poliklinikkar. Opplæring i smittevask kan ev sikrast ved kortare hospitering ved reinhaldsavdeling.

Relevante plassar for heile eller deler av praksis kan vera:

- Sterilsentral
- Sentralforsyning/sterilforsyning
- Sentraloperasjonsavd.
- Dagkirurgisk seksjon
- Thoraxseksjon
- Operasjonsavdeling
- Øyeavdeling
- Kirurgiske poliklinikk
- Hospiteringspraksis ved reinhaldsavdelingar mtp. smittevask
- Odontologisk sjukehus- klinikkar

«Tilbyder må tydeliggjøre at lærestedet forplikter seg til å skaffe fullverdig praksisplass»

Praksis er ein obligatorisk del av opplæringstilbodet, og ansvaret for å skaffa og kvalitetssikra praksisplassane, ligg på ansvarleg tilbydar Fusa fagskule.

«Tilbyder må tydeliggjøre at veileder(e) på praksisstedet skal være avklart før studenten går ut i praksis»

Viser igjen til Praksisavtalen mellom praksisplass og skule; prosedyren understrekar at avtale, inkl namngjeven rettleiar skal vera sett opp før praksisperioden kan starta.

Kriterium 11 Undervisningspersonalets størrelse

«Tilbyder bør presisere mer direkte hva skolen gjør hvis det er sykdom blant fagskolelærere.»

Sidan fagskolen disponerer ei rekke kompetente faglærarar, vil ein av dei faste verta sett inn ved kort varsel. Ved langtidsfråvær vil me henta inn fastare løysing, ev v.hj. av HUS-personale.

Skulle noko vera uklart, ber me om at de tar kontakt med oss.

Med von om positiv handsaming vidare, helsing

Tor Johannes Hjertnes

Rektor 56580903

Fusa fagskule

Mette Holmeffjord Olsen
Avdelingsleiar 91727715

Vedl. 1: Revidert læreplan som følgje av merknader her

Vedl. 2: Praksisavtale og -plan

Vedl. 3: Tillegg til litteraturlista; Ulike standardar for gjenbruk av kirurgiske instrument

Kopi: Hordaland fagskulestyre

3.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

I sin tilbakemelding har tilbyder imøtekommet alle anmerkningene våre.

Ved gjennomgang av tilsvar og alle tilsendte dokumenter finner vi nå undervisningstilbudet helt i tråd med foreslåtte endringer på alle punkter.

Tilbyder har imøtekommet alle de fem må-punktene vi påpekte. Dette avspeiles i ajourført lærerplan og mal for praksisavtale- og plan.

3.2.1 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Tilbudet anbefales godkjent.

4 Vedtak

NOKUT ved direktøren meiner at dei faglige krava for godkjenning av fagskuleutdanninga *spesialreinhald og sterilforsyning i helsetenesta*, halvannaårig stadbasert undervisningstilbod på deltid (tilsvarande eitt år på heiltid) ved Fagskulane i Hordaland er oppfylt. NOKUT har derfor vedtatt å godkjenne søknaden.

Vedtaket gjeld utdanningstilbodet som er skildra i søknaden av 18. september 2012 og i tilsynsrapporten. Vedtaket gjeld for følgande lærestader. Alle desse kan nyttast, men det er ein føresetnad at utdanninga ikkje vert gitt ved fleire av dei samstundes:

- Fusa vidaregåande skule
- Bergen tekniske fagskole
- Stend vidaregåande skule
- Odda vidaregåande skule
- Stord vidaregåande skule
- Knarvik vidaregåande skule
- Voss vidaregåande skule

Vedtaket er heimla i:

- Lov om fagskoleutdanning 20.06.2003 nr. 56
- Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning av 26.01.2009

5 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- Søknad fra Fagskulane i Hordaland, datert 18. september 2013, om godkjenning av fagskoleutdanningen *spesialreinhald og steriltforsyning i helsetenesta*. Tilbudet er etårig på heltid. Undervisningen er stedbasert. NOKUTs saksnummer: 12/569-1.
- Tilbakemelding på sakkyndig vurdering i utkast til tilsynsrapport datert 20. juni 2013. NOKUTs saksnummer: 10/569-10.

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

Førstelektor Grethe Dávøy, Høgskolen i Bergen

Dávøy er førstelektor ved Institutt for sjukepleiefag, studiekoordinator for videreutdanning i operasjonssjukepleie. Ho er utdanna sjukepleiar, med spesialutdanning i operasjonssjukepleie, og mastergrad i pedagogikk (helsefag). Ho har lang erfaring både frå praksis og undervising.

Estetisk rådgjevar Torunn Holst, Diakonhjemmet Sykehus AS.

Holst er utdanna bedriftsøkonom frå Norges Handelshøyskole og har i tillegg utdanning innanfor pedagogikk, kunst- og estetiske fag. Ho har 15 års leiarerfaring frå informasjons- og pedagogisk formidling. Sidan 2006 har Holst vore ansvarleg for oppfølginga av sjukehusreinhold, 25.000 m², og gjennomføring av opplæringa innan sjukehusreinhold og smittevern av ekstern kontrahert reinholdsstab.

De sakkyndige har erklært at de ikke har tilknytninger til utdanningstilbudet eller tilbyder, som gjør dem inhabile til oppdraget.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.

Vedlegg 2:

Mandat for sakkyndige til faglig vurdering av søknad om godkjenning av utdanningstilbud

1. Det skal foretas en faglig vurdering av søknad om fagskolegodkjenning for utdanningstilbudet *spesialreinhald og sterilforsyning i helsetenesta* ved Fagskulane i Hordaland.
2. Den faglige vurderingen skal foretas i henhold til kapittel 7 Standarder og kriterier for godkjenning av utdanningstilbud i Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning.
3. Kriteriene, 1 – 18, er likeverdige og må vurderes som tilfredsstillende i forhold til et minimum av hva som forventes av kvalitet i fagskoleutdanning.
4. Den sakkyndige vurderingen baseres på tilbyders søknad og annet relevant skriftlig materiale som anses som nødvendig for faglig vurdering.
5. De sakkyndige skal ikke vurdere faglig kriterium 5.
6. Vurderingene må gis en tydelig begrunnelse og en entydig konklusjon og nedfelles skriftlig.
7. Den faglige vurderingen skrives inn i en rapport sammen med NOKUTs egen vurdering av styringsordning, reglement og kvalitetssikringssystemet. Det skrives en rapport for hvert utdanningstilbud. Rapporten danner grunnlag for NOKUTs vedtak.
8. Sakkyndig kan bli pålagt å utføre en tilleggsvurdering av søkers kommentar til den faglige vurderingen. Både søkers kommentar og eventuell sakkyndig tilleggsvurdering inngår i NOKUTs beslutningsgrunnlag.
9. Sakkyndig arbeider på oppdrag fra NOKUT og skal dermed ikke diskutere vurderingen i media eller med søker før vedtak er fattet.

NOKUTs godkjenning av fagskoleutdanning er hjemlet i

- Lov om fagskoleutdanning av 20.06.2003 nr. 56
- Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning datert 26.01.2009